

Innovative Leadership with The Effectiveness for Schools Under The Office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3

Ladawan Wongsin^{1*}

¹Pitchayabundit College, Thailand

*Corresponding author: Ladawanwongsin05092533@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the innovative leadership level of educational institution administrators under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office, Area 3, 2) to study the effectiveness of educational institutions under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office, Area 3, and 3) to study the relationship between innovative leadership and the effectiveness of educational institutions under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office, Area 3 Udon Thani Primary Education Area 3. The sample used for this research were 351 persons from school administrators for 133 persons by purposive sampling and from the teachers under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3 in academic year 2023 by stratified and proportion samplings. The instruments using for this research were 5 rating scales questionnaires with the confidence at 0.97 The statistics using for data analysis included mean, standard deviation, and correlation of pearson product moment. The results of findings were as follows: 1) the innovative leadership for school administrators was in the highest level. 2) the effectiveness for the schools under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3 was in the highest level. 3) In general, there is a significantly high positive correlation at the .01 level of statistical significance. The aspect with the highest correlation is risk management with the ability to produce students with high learning effectiveness ($r_{xy} = .703$).

Keywords: Relation, Innovative Leadership, Effectiveness

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ลดาวัลย์ วงศ์สินธุ์^{1*}

¹วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ประเทศไทย

*Corresponding author: Ladawanwongsin05092533@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 351 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานค่าส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง กับ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($r_{xy} = .703$)

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ประสิทธิภาพ

© 2022 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยซึ่งอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2564) นับว่าเป็นช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่ได้สั่งสมมาเป็นเวลานาน ท่ามกลางสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินการเทคโนโลยีนำไปใช้ในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอนและการทำงานในสถานศึกษามีความสามารถในการรับรู้และใส่ใจรายละเอียดของเหตุการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้งและเปิดใจรับแนวคิดใหม่กล้าคิดแตกต่างอย่างสร้างสรรค์รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอดเพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาหรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (สุกัญญา เข้มซ้อย, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาเองจึงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสนใจใฝ่รู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่องและอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ตัวเองมีคุณลักษณะของผู้นำ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างโดดเด่น โดยเฉพาะทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของตนเอง ครูพร้อมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษาสอดคล้องกับ ฮอร์ท และ บัคเนอร์ (Horth & Buchner, 2014) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลควรมีทักษะที่จำเป็น คือ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skills) ถือว่าเป็นทักษะที่ต้องหมั่นฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปสู่ขั้นนวัตกรรมนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตัวเองให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leader) เพื่อจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาเองร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่

เพื่อให้ได้นวัตกรรม หรือสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาสามารถพัฒนา การศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นอีกแนวทางที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่จะสนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานในสถานศึกษา ตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านี้ไปให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การยอมรับและนำสิ่งเหล่านั้น มาใช้กับตนเองก่อนเผยแพร่หรือส่งเสริมให้ครูและที่สำคัญสิ่งที่ผู้นำต้องมีคือความสามารถในภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญภายใต้ข้อจำกัดของการบริหารโรงเรียนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 3 ได้ดำเนินการเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดทิศทางขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดระบบนิเทศกำกับติดตามดูแลภารกิจหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ด้วยการยกระดับให้มีมาตรฐานโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากข้อมูลการทดสอบระดับชาติของสำนักงานมาตรฐานการทดสอบ o-net ปีการศึกษา 2560 ถึงปี 2565 พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในทุกกลุ่มสาระซึ่งประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ต้องได้รับการปรับปรุงปรับเปลี่ยนและพัฒนาโดยปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากสาเหตุหลายประการ เหตุสำคัญประการหนึ่งคือการที่บุคลากรในโรงเรียนมีความคิดความเชื่อค่านิยมและพฤติกรรมที่แตกต่างกันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 3

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถมีภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นในเชิงนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพส่งผลให้เกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 4,046 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้การประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตาราง เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 351 คน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเลือกโดยใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 133 คน และครูผู้สอนเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน

จำนวน 218 คน หลังจากนั้นคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากแบบใส่คืน รวมจำนวน 351 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 4) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) ด้านการบริหารความเสี่ยงเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามรูปแบบของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษาและการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามรูปแบบของลิเคิร์ต (Likert)

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือด้วยตนเอง โดยสร้างแบบสอบถามเป็นไปตามหลักวิชาการที่ถูกต้องและหาคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ซึ่งมี การดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3

3.3 สร้างกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาร่างแบบสอบถาม

3.4 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไข เสนอให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานศึกษา จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานวิจัยและนวัตกรรม ทางด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ลงความเห็นและให้คะแนนวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (มณีรัตน์ พัฒนสมบัติสุข, 2564) ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3.5 นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) เพื่อวัดความสอดคล้องภายใน (Measure of Internal Consistency) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลซึ่งไม่ได้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจริง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 จำนวน 30 คน และนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (มณีรัตน์ พัฒนสมบัติสุข, 2564) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นแล้วจากนั้นนำไปจัดพิมพ์ใช้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษางานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3” โดยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างผ่านทางโรงเรียนด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2566 ถึง สิงหาคม 2566

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางระบบ SMSS ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พร้อมกับ QR Code แบบสอบถามออนไลน์จำนวน 351 ฉบับ ไปยังสถานศึกษาเพื่อแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างและประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากสถานศึกษาต่างๆ ด้วยตนเอง จนครบ 100 %

4.3 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (frequency) และ หาค่าร้อยละ (percentage)

5.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยใช้ค่า สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรับมาจาก กรอบแนวคิดของชูศรี วงศ์รัตน์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.11	0.56	มาก
2	ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.00	0.63	มาก
3	ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	3.96	0.69	มาก
4	ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม	4.12	0.67	มาก
5	ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.13	0.54	มาก
6	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.11	0.58	มาก
	รวม	4.08	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ($\bar{X}$

= 4.12) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการบริหารความเสี่ยง ($\bar{X}$ = 4.11) และด้านการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.00) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}$ = 3.96)

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.97	0.59	มาก
2	ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	3.97	0.59	มาก
3	ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษา	4.03	0.62	มาก
รวม		3.99	0.56	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.03) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}$ = 3.97) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r_{xy} = .781) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการบริหารความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกสูงสุดคือ ด้านการบริหารความเสี่ยง กับ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (r_{xy} = .703)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจาก การมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ เล็งเห็นความสำคัญและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ นำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพ และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอาฟานดี คอลออาแซ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร ในการบริหารจัดการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ แสงทอง (2552) ได้สรุปว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์และเครือข่ายโทรคมนาคม ที่เชื่อมต่อกัน สำหรับใช้ในการส่งและรับข้อมูล และมัลติมีเดียเกี่ยวกับความรู้ โดยผ่านกระบวนการ ประมวลหรือจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและความสะดวกมาใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา ในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้คนไทยสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสารธร ทรัพย์รวงทอง (2566) ได้ศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่องรูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การบริหารความเสี่ยง (2) การใช้เทคโนโลยี(3) การส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์(4) การสร้างองค์กรนวัตกรรม (5) การมีวิสัยทัศน์ (6) บทบาทหน้าที่ และ (7) การทำงานเป็นทีม

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผน กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่การบริหาร การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน มีการประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่ กำหนดการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผน กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ การจัดสรร ทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่การบริหาร การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ซึ่ง สอดคล้องกับแนวความคิดของ Mott (1972) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การกำหนดนโยบายต่างๆของสถานศึกษาจะต้องสอดคล้องและทันสมัยกับความเจริญก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลง นโยบายของสถานศึกษาไม่ควรยึดตายตัวจนเปลี่ยนแปลงไม่ได้จะทำให้ล้าสมัย ในขณะเดียวกัน จะต้องสามารถปรับให้ทันสมัย ทันความเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอน ควรมีนวัตกรรมและสื่อการสอนใหม่ๆ มีการค้นคว้าและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมให้มีความสะอาด ร่มรื่น เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ และเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนางทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต2 พบว่าผู้บริหารสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาได้อย่างลงตัว ประหยัด และคุ้มค่า ผู้บริหารและครูสามารถพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆในสถานศึกษาได้ดี บุคลากรของสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมยุคปัจจุบันได้ดี

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการบริหารปัจจัยและกระบวนการกระบวนการดำเนินงานต่างๆโดยมีการวางแผน วิเคราะห์ ระบุความเสี่ยงกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมกิจกรรม เพื่อป้องกันและลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ทำให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบจากเหตุการณ์ต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตมีผลต่อการปฏิบัติงานน้อยที่สุด กำกับ และตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ มีการคำนึงถึงเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ ประวดี ยงบุตร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยงถือเป็นกระบวนการที่คณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร ใช้ในการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวพอรุ่ง แสงนวล (2563) พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องจัดการประชุม อบรม สัมมนาเพื่อประเมินความ เสี่ยง การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความเสี่ยง และ ทำแผนการจัดการและแผนการบริหารความเสี่ยง เพื่อรองรับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่จะเกิดความเสียหายขึ้นกับโรงเรียนเมื่อเวลาเปลี่ยนไปหรือ ภายหลังการดำเนินการตามกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงแล้ว ซึ่งจะช่วยให้สามารถค้นพบความเสี่ยง ใหม่ที่จะ

เกิดขึ้นรวมทั้งทำให้ทราบว่าแผนการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดนั้นสามารถลดหรือควบคุม ความเสี่ยงได้หรือไม่และมีประสิทธิภาพดีควรจะดำเนินการต่อไปหรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ประกอบด้วยด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงสามารถสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ด้านการบริหารความเสี่ยง มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มากที่สุด จึงควรส่งเสริม และพัฒนาการสร้างวิสัยทัศน์ด้านการบริหารความเสี่ยง การรับมือและบริหารจัดการกับความเสี่ยงให้กับผู้บริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น ส่วนด้านการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ต่ำกว่าทุกด้าน และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในทางบวก เนื่องจาก การคิดสร้างสรรค์ คือการคิดนอกกรอบ คิดสิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิมโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม สร้างแนวความคิดใหม่ๆ ในการขับเคลื่อน ให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรม สร้างทางเลือกใหม่เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ที่จะทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ มีความพึงพอใจในการทำงานและมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนั้นจึงควรศึกษาสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาของหน่วยงานภาครัฐ หรือสถานศึกษาเอกชน ในระดับที่ต่างกัน เช่น ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา หรือเปรียบเทียบกับสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ

2.2 ควรศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ ไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือนำไปใช้ ในเรื่องต่างๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สถานศึกษาภาครัฐ ประเภทอาชีวศึกษา หรือ ภาคเอกชน

2.3 ควรวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาภาคสนาม ลงพื้นที่จริง ด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาในเชิงลึก และตรวจสอบความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัย

เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์
- ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สระบุรีแก้ว เขต 2. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุญเลิศ แสงทอง. (2552). สภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- ประวัติ ยงบุตร. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. (การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- พอรัฐ แสงนวล. (2563). การบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. วารสารศิลปการจัดการ, 4(3), 672-685.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). ชลบุรี: มนตรี.
- มณีนรีศรี พัฒนสมบัติสุข. (2564). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาลและสังคมศาสตร์. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 8(2), 329-343.
- สาธิต ทรัพย์รวงทอง. (2566). รูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยวิชาการ, 6(3), 309-324.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรอนงค์ โรจน์วัฒนบุลย์. (2553). การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อาฟานดี คอลออาแซ และสร้อยณี อุเสินยาง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(2), 125-140.
- Horth, D., & Buchner, D. (2014). Innovation leadership: How to use innovation to lead effectively, work collaboratively, and drive results. Center for Creative Leadership, 18, 4221-4245.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and psychological measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1961). The Human Organization: Its Management and value. New York: McGraw-Hill.
- Mott, Paul E. (1972). The Characteristic of Efficient Organizations. New York: Harper and Row Publishers.

